

OVERZICHT VAN DE BELANGRIJKSTE KENMERKEN EN RISICO'S VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Dit document maakt er geen aanspraak op alle risico's te beschrijven inherent aan beleggingen in financiële instrumenten. De doelstelling is eerder basisinformatie te verstrekken en de belegger te wijzen op de risico's inherent aan alle beleggingen in financiële instrumenten. Algemeen gezien wordt een belegger verzocht geen enkele belegging op financiële instrumenten te doen voordat hij de gevolgen van zijn belegging en van de desbetreffende financiële instrumenten kan inschatten alsook alle risico's van zijn belegging en van het financieel instrument begrijpt. De belegger dient dus de belegging in functie van zijn eigen ervaring, zijn doelstellingen, zijn financiële situatie en andere relevante omstandigheden te onderzoeken.

I. Basisrisico's

1. Risico dat op de economische conjunctuur berust

Veranderingen in de activiteit van een markteconomie hebben altijd gevolgen op de koersontwikkeling van financiële instrumenten. Koersen schommelen op het ritme van regressiefases of conjuncturele economische bloei. De duur en de omvang van economische regressie- en bloeifases variëren, evenals de gevolgen op de diverse economische sectoren. Bovendien kan de conjuncturele kringloop per land verschillen. Indien de conjuncturele ontwikkeling niet in overweging wordt genomen of verkeerd wordt geanalyseerd, kan een beslissing tot belegging tot verliezen leiden. Met name dienen de gevolgen van de conjuncturele kringloop op de koersontwikkeling in overweging te worden genomen.

2. Risico van inflatie

De belegger kan financiële schade lijden ten gevolge van een valutadevaluatie. In dit opzicht dient de werkelijke waarde van een bestaand vermogen in overweging te worden genomen, evenals het echte rendement dat zou kunnen moeten worden verkregen door middel van dit vermogen. Men moet zich op de werkelijke rente baseren, dat wil zeggen op het verschil tussen de rentevoet en het inflatiepercentage.

3. Risico verbonden aan een land

Het is mogelijk dat een buitenlandse schuldenaar, hoewel hij solvabel is, betalingen van rente of zijn schulden niet op de vervaldatum kan verrichten, of zelfs geheel in gebreke blijft omdat de capaciteit of de direct ter beschikking staande geldmiddelen ontbreken in het land van herkomst. Dit risico omvat enerzijds het gevaar van een economische instabiliteit en anderzijds een politieke instabiliteit. Zo worden uitbetalingen waarop de belegger recht heeft niet uitgevoerd wegens gebrek aan deviezen of beperkingen in verband met overboekingen naar het buitenland. Voor financiële instrumenten die in vreemde valuta zijn uitgegeven, is het mogelijk dat de belegger uitbetalingen ontvangt in deviezen die niet meer converteerbaar zijn vanwege beperkingen bij het omwisselen. In principe bestaan er geen middelen om zich tegen een dergelijk risico te beschermen.

4. Wisselkoersrisico

Daar wisselkoersen ten opzichte van elkaar fluctueren, bestaat er een wisselkoersrisico als financiële instrumenten in een vreemde valuta uitgedrukt zijn. De fundamentele elementen die wisselkoersen van een land kunnen beïnvloeden zijn met name het inflatiepercentage van een land, het verschil in rentevoet in vergelijking met het buitenland, de beoordeling van de ontwikkeling van de conjunctuur, de politieke situatie en de veiligheid van de belegging. Bovendien kunnen gebeurtenissen op psychologisch gebied, zoals een vertrouwenscrisis in politieke leiders, de munt van een land verzwakken.

5. Liquiditeitsrisico

Bij onvoldoende liquiditeit van de markt loopt de belegger het risico zijn financiële instrumenten niet tegen de marktprijs te kunnen verkopen. In principe dient er onderscheid te worden gemaakt tussen een illiquiditeit die wordt veroorzaakt door het spel van vraag en aanbod, en een illiquiditeit die te wijten is aan de aan de desbetreffende financiële instrumenten verbonden eigenschappen of aan de marktgebruiken. De illiquiditeit is afhankelijk van vraag en aanbod als er (bijna) alleen aanbod – verkoopkoers – voor of (bijna) alleen vraag – aankoopkoers – naar een financieel instrument tegen een zekere koers bestaat.

Onder deze omstandigheden is de uitvoering van een aan- of verkooporder niet onmiddellijk mogelijk en/of alleen gedeeltelijk (gedeeltelijke uitvoering) mogelijk tegen ongunstige voorwaarden. Bovendien kunnen er kosten voor hogere transacties van toepassing zijn.

Een illiquiditeit wegens de aan een waardepapier verbonden eigenschappen of wegens de marktgebruiken doet zich bijvoorbeeld voor bij een lange overschrijvingsprocedure na transacties van aandelen op naam, lange uitvoeringstermijnen wegens marktgebruiken of andere beperkingen op de handel, of een behoefte aan liquiditeit op korte termijn die niet door de verkoop van financiële instrumenten kan worden gedekt.

6. Psychologische risico's

Irrationele factoren kunnen de algemene koersontwikkeling beïnvloeden, zoals bijvoorbeeld, tendensen, opinies, of geruchten die belangrijke koersdalingen tot gevolg kunnen hebben, hoewel de financiële situatie en de vooruitzichten van de ondernemingen geen ongunstige ontwikkeling doormaken.

7. Fiscaal risico

Het fiscaal risico kan ontstaan ten gevolge van onduidelijke wetgeving met betrekking tot het fiscale aspecten van uitgevoerde transacties of financiële instrumenten. De onduidelijkheden kunnen betrekking hebben op, onder andere, de aanslagvoet, de toepassing van de fiscale maatregelen. Ook een wijziging van de fiscaliteit met betrekking tot de samenstelling van het gezin: echtscheiding, overlijden, testamentaire beschikkingen, kan fiscale gevolgen hebben voor de financiële instrumenten. Deze onduidelijkheden kunnen van bij het in voege treden van de wetgeving aanwezig zijn, maar kunnen ook later ontstaan. Voor buitenlandse financiële instrumenten kunnen fiscale verdragen, tussen verschillende overheden, eveneens een invloed hebben op het financiële rendement.

II. Specifieke risico's verbonden aan financiële instrumenten

A. Aandelen

Aandelen zijn verhandelbare waarden, nominatief, aan toonder of gedematerialiseerd die aan een aandeelhouder worden geleverd om zijn rechten in een vennootschap te constateren. Een aandeel vertegenwoordigt een deel van het maatschappelijk kapitaal in een zogenaamde kapitaalvennootschap.

Kenmerken

- Rendement: dividend en koersstijging zijn mogelijk
- Aandeelhoudersrechten: geld- en deelnemingsrechten ; deze rechten worden bepaald door de wet en de statuten van de uitgevende vennootschap
- Overdracht van aandelen: tenzij wettelijke bepalingen het tegendeel bepalen, gebeurt de overdracht van aandelen aan toonder zonder bijzondere formaliteiten, terwijl er meestal beperkingen bestaan met betrekking tot aandelen op naam

Risico's

1. Ondernemersrisico's

De koper van aandelen is geen schuldeiser, maar een kapitaalbrenger zodat hij mede-eigenaar van de kapitaalvennootschap wordt. Hij neemt bijgevolg deel aan de ontwikkeling van de vennootschap en eveneens aan de daaraan verbonden kansen en risico's, hetgeen tot onvermoede ontwikkelingen van de belegging kan leiden. In het uiterste geval kan het voorkomen dat de uitgevende vennootschap failliet gaat, hetgeen volledig verlies van belegde sommen tot gevolg kan hebben.

2. Koersrisico

De koers van aandelen kan aan onvoorziene schommelingen onderhevig zijn, waardoor er risico van verlies bestaat. Koersstijgingen of –dalingen op korte, middellange of lange termijn wisselen elkaar af, zonder dat het mogelijk is de lengte van een dergelijke cyclus te bepalen. In principe moet er onderscheid worden gemaakt tussen het algemene marktrisico en het specifieke risico eigen aan de onderneming. Elk van beide risico's, alleen of samen beschouwd, beïnvloedt de ontwikkeling van de aandelenkoers.

3. Dividendrisico

Het dividend van aandelen hangt voornamelijk af van de door de uitgevende vennootschap gemaakte winst. Bij lage winst of bij verlies kan het dividend laag zijn of er kan helemaal geen dividend worden uitbetaald. Er bestaan ook bedrijven die nooit dividenden uitbetalen.

B. Obligaties

Obligaties zijn verhandelbare effecten, op naam, aan toonder of gedematerialiseerd, die door handelsmaatschappijen of een openbare instanties aan hun geldleners worden uitgegeven, waarvan de nominale waarde bij de uitgave met een gedeelte van het totale leningbedrag overeenkomt. Er zijn obligaties met een vaste rente en obligaties met een variabele rente. De looptijd en manier van aflossing worden van tevoren bepaald. De koper van een obligatie (de schuldeiser) heeft een recht van vordering op de uitgever (de schuldenaar).

Kenmerken

- Rendement: hangt af van het dividend, van de looptijd, de aankoopprijs en terugbetaling
- Looptijd: korte termijn (<4 jaar), middellange termijn (4-8 jaar) of lange termijn (>8 jaar)
- Terugbetaling: tenzij anders overeengekomen, worden leningen afgelost hetzij op de vervaldatum van de obligatie, hetzij jaarlijks, hetzij op verschillende datums door middel van loting
- Rente: de rente is afhankelijk van de lening; bijvoorbeeld een vaste rente gedurende de gehele looptijd, of een variabele rente waarbij de rente wordt aangepast aan de ontwikkeling van referentierentevoet (bijv. LIBOR of FIBOR)

Risico's

1. Risico van insolventie

De uitgever kan met tijdelijke of definitieve insolventie te kampen hebben, waardoor hij niet in staat is rente te betalen of de lening af te lossen. De solvabiliteit van een uitgever kan wijzigingen ondergaan wegens een algemene ontwikkeling van de economie of wijzigingen die inherent zijn aan de ondernemer en/of de bedrijfssector van de uitgever gedurende de looptijd van de lening. Dit kan met name te wijten zijn aan veranderingen in de conjunctuur, wijzigingen die aan het bedrijf, de bedrijfssector en/of het betreffende land eigen zijn, of aan politieke ontwikkelingen die belangrijke economische ontwikkelingen ten gevolge kunnen hebben. Aantasting van de solvabiliteit van de uitgever of een negatieve waarneming van de evolutie van de solvabiliteit van de uitgever hebben ongunstige gevolgen op de koersontwikkeling van de desbetreffende financiële instrumenten.

2. Rentevoetrisico's

De relatieve onzekerheid met betrekking tot de rentevoet heeft tot gevolg dat de koper van een vastrentend financieel instrument het risico van een koersdaling van de marktwaarde van de obligatie loopt als de rentevoet verhoogt. De gevoeligheid van een obligatie aan een koersstijging hangt met name af van de nog te lopen looptijd en van het nominale niveau van de rente. Hoe langer de looptijd is, hoe gevoeliger de marktwaarde is aan de evolutie van de rentevoet.

3. Risico van vervroegde aflossing

De uitgever van een obligatie heeft de mogelijkheid te zijner gunste een vervroegde aflossing te bepalen, waarop hij zich kan beroepen bij het dalen van de rentevoet op de markt. Een dergelijke vervroegde aflossing kan leiden tot wijzigingen van het verwachte rendement.

4. Risico van obligaties die door loting worden afgelost

Leningen die door loting kunnen worden afgelost, waarvan de looptijd dus moeilijk is te voorzien, kunnen tot onvermoede wijzigingen in het verwachte rendement leiden.

5. Specifieke risico's van sommige obligaties

Aan sommige soorten obligaties zijn extra risico's verbonden, zoals bijvoorbeeld aan Floating Rate Notes, Reverse Floating Rate Notes, Zero Bonds, obligaties in vreemde valuta, achtergestelde obligaties enz. Voor dit soort obligaties dient de belegger de brochures van de uitgever te bestuderen, teneinde zich op de hoogte te stellen van de daaraan verbonden risico's, en deze financiële instrumenten niet aan te kopen voordat hij er zeker van is alle risico's te hebben gewogen. Bij achtergestelde obligaties moet de belegger informeren naar de rang van de obligatie vergeleken met andere obligaties van de uitgever. Bij faillissement van de uitgever worden deze obligaties slechts terugbetaald na vergoeding van alle schuldeisers die hoger in rang zijn.

Bij "reverse convertible" obligaties loopt de belegger het risico dat hij niet het totale bedrag van de hoofdsom terugbetaald krijgt, maar een lagere som die overeenkomt met de waarde op de vervaldag van de onderliggende effecten.

C. Converteerbare obligaties

Converteerbare obligaties zijn wettelijke verplichtingen (schulden) en ze hebben dezelfde kenmerken als de conventionele obligaties: voorwaarde van de rentevoet, looptijd, terugbetaling op de vervaldag, enz. Het bijzondere kenmerk van de converteerbare obligatie is dat de houder de omzetting van obligaties in aandelen mag aanvragen – over het algemeen van de emittent maar soms van een andere bedrijf – op een vooraf bepaalde prijs. Tijdens deze conversie is de houder niet meer de schuldeiser maar wel de aandeelhouder. Een converteerbare obligatie kan in feite bestaan uit twee onderdelen: een normale obligatie en een aankoopoptie tot actie. De marktwaarde van een converteerbare obligatie is enerzijds de waarde van de obligatie en anderzijds de waarde van de optie op de actie.

Kenmerken

- Rendement: hangt af van het dividend, van de looptijd, de aankoopprijs, de terugbetaling en de evolutie van de koers van de onderliggende aandelen
- Looptijd: korte termijn (<4 jaar), middellange termijn (4-8 jaar) of lange termijn (>8 jaar)
- Terugbetaling: tenzij de houder de conversie aanvraagt, wordt de obligatie afgelost hetzij op de vervaldatum van de obligatie, hetzij volgens de voorwaarden van eventuele vervroegde aflossing naar gelang van de emittent (call) of van de houder (put)
- Rente: alle varianten zijn mogelijk : vaste, variabele of onbestaande rente

De belegger dient de brochure van de uitgever te bestuderen, ten einde zich op de hoogte te stellen van de kenmerken van de converteerbare obligatie.

Risico's

1. Risico van insolventie

De uitgever kan met tijdelijke of definitieve insolventie te kampen hebben, waardoor hij niet in staat is rente te betalen of de lening af te lossen. De solvabiliteit van een uitgever kan wijzigingen ondergaan wegens een algemene ontwikkeling van de economie of wijzigingen die inherent zijn aan de ondernemer en/of de bedrijfssector van de uitgever gedurende de looptijd van de lening. Dit kan met name te wijten zijn aan veranderingen in de conjunctuur, wijzigingen die aan het bedrijf, de bedrijfssector en/of het betreffende land eigen zijn, of aan politieke ontwikkelingen die belangrijke economische ontwikkelingen ten gevolge kunnen hebben. Aantasting van de solvabiliteit van de uitgever of een negatieve waarneming van de evolutie van de solvabiliteit van de uitgever hebben ongunstige gevolgen op de koersontwikkeling van de desbetreffende financiële instrumenten.

2. Rentevoetrisico's

De relatieve onzekerheid met betrekking tot de rentevoet heeft tot gevolg dat de koper van een vastrentend financieel instrument het risico van een koersdaling van de marktwaarde van de obligatie loopt als de rentevoet verhoogt. De gevoeligheid van een obligatie aan een koersstijging hangt met name af van de nog te lopen looptijd en van het nominale niveau van de rente. Hoe langer de looptijd is, hoe gevoeliger de marktwaarde is aan de evolutie van de rentevoet.

3. Risico van vervroegde aflossing

De uitgever van een obligatie heeft de mogelijkheid te zijner gunste een vervroegde aflossing te bepalen, waarop hij zich kan beroepen bij het dalen van de rentevoet op de markt. Een dergelijke vervroegde aflossing kan leiden tot wijzigingen van het verwachte rendement.

4. Risico's verbonden met de koersschommeling van het onderliggende aandeel

De koersschommelingen van het onderliggende aandeel kan aan onvoorziene schommelingen onderhevig zijn, waardoor er risico van verlies van de waarde van de optie inbegrepen in de converteerbare obligatie bestaat. Koersstijgingen of –dalingen van het onderliggende aandeel kunnen verhogingen of verminderingen van de waarde van de converteerbare obligatie met zich brengen. De omvang van deze veranderingen hangen af van de kenmerken van de optie in de converteerbare obligatie.

D. Fondsen

Fondsen bestaan uit beleggingsfondsen en beleggingsvennootschappen (“beveks”). Beleggingsfondsen hebben geen rechtspersoonlijkheid. Ze zijn het onverdeelde eigendom van hun deelnemers die geld hebben bijgedragen en die beheerd worden door een beheermaatschappij voor hun rekening. Beveks of beleggingsvennootschappen met veranderlijk kapitaal hebben rechtspersoonlijkheid: het zijn beleggingsvennootschappen die de vorm hebben aangenomen van een naamloze vennootschap (NV) of een commanditaire vennootschap op aandelen (CVA). Elke belegger wordt aandeelhouder en ontvangt een aantal deelbewijzen in verhouding tot zijn inbreng.

De doelstelling van een beleggingsfonds is het geld van de deelnemers te beleggen, volgens het principe van risicospreiding, waarbij de aandeelhouders of deelnemers profiteren van de bij het beheer van de tegoeden verkregen resultaten door een beheerspecialist. Hoe activa worden beheerd en het type van financiële instrumenten die kunnen worden gehouden zijn gedefinieerd in het beleggingsbeleid van het fonds, beleid dat wordt beschreven in het prospectus. Het lezen van de prospectus over het fonds is zeer aan te bevelen aan de belegger. Zo wordt de belegger op de hoogte gebracht van de kenmerken van het fonds.

Elk deelbewijs van een beleggingsfonds of een beleggingsvennootschap wordt vergoed in verhouding tot de inkomsten van de bevek door het fonds. Deze inkomsten worden ofwel uitgekeerd aan de houders van de deelbewijzen, ofwel gekapitaliseerd (d.w.z. opnieuw belegd in het fonds). Fiscaal worden beleggingsvennootschappen totaal anders behandeld dan beleggingsfondsen, alsook dan het type aandelen. De beleggers worden aanbevolen hun fiscaal adviseur te raadplegen om op de hoogte gebracht te worden van de fiscale gevolgen van hun investeringen.

Kenmerken

- Open fondsen: in een open fonds is het aantal aandelen en dus het aantal deelnemers of aandeelhouders op het eerste gezicht niet vast te stellen. Het fonds kan nieuwe aandelen uitgeven of reeds uitgegeven aandelen terugkopen. Ten opzichte van de belegger is het fonds verplicht de aandelen ten laste van het fonds tegen de overeengekomen koopprijs en volgens de contractuele bepalingen van de brochure van het fonds terug te kopen.
- Gesloten fondsen: in een gesloten fonds is de uitgifte tot een bepaald aantal aandelen beperkt. In tegenstelling tot open fondsen, bestaat er geen verplichting voor het fonds de aandelen terug te kopen. De aandelen kunnen alleen aan derden worden verkocht of, in voorkomende gevallen, op de beurs. De verkregen prijs wordt bepaald volgens de wet van vraag en aanbod.
- Liquiditeit: in principe mag de belegger regelmatig in of uit een open beleggingsfonds (bijv. Beveks) stappen; het fonds kan haar kapitaal voortdurend en zonder formaliteiten verhogen door uitgifte van nieuwe aandelen of omgekeerd, haar kapitaal verminderen door de verkoop van bestaande aandelen.
- Elke transactie wordt uitgevoerd tegen de inventariswaarde die op dat ogenblik geldt. De inventariswaarde komt overeen met de marktwaarde, per aandeel, van de netto-activa van de portefeuille. Deze inventariswaarde wordt periodiek, meestal dagelijks, berekend en gepubliceerd in de financiële pers. Deze publicatie gebeurt met enige vertraging: de waarde van de portefeuilles van een bepaalde dag kan immers maar de volgende dag worden berekend als alle beurkoersen gekend zijn.
- Het toezicht op de naleving van de beleggingsregels en van het beleggingsbeleid gebeurt door de bevoegde toezichthoudende autoriteit van de beleggingsfondsen.

Risico's

1. Beheerrisico

Gezien het feit dat het rendement van de beleggingen van een beleggingsfonds onder andere afhangt van de bekwaamheid van de beheerders en de deugdelijkheid van hun beslissingen, kunnen onjuiste beoordelingen bij het beheer van een fonds tot verlies of waardevermindering leiden.

2. Risico van sterke koersdalingen van de aandelenprijs

De aandelen of beleggingsfondsaandelen staan aan het risico van een koersdaling bloot, daar deze dalingen een afspiegeling zijn van de waardevermindering van de financiële instrumenten of deviezen waarin het fonds is belegd, onder overigens gelijkblijvende omstandigheden. Een fonds belegd in aandelen zal een risicoprofiel vergelijkbaar hebben met dat van een portefeuille van aandelen.

3. Insolventierisico

Laag: het risico dat een beleggingsfonds failliet gaat, is nagenoeg uitgesloten. Dit risico is echter hoger in het geval van "Hegde funds" beleggingsfondsen.

4. Liquiditeitsrisico

De aandelen of beleggingsfondsaandelen (bijv. Bevek) kunnen steeds worden verkocht tegen de marktvoorwaarden. Er moeten wel uitstapkosten worden betaald. Het prospectus van het beleggingsfonds biedt nochtans mogelijkheden om tijdelijk op te schorten voor periodes korter of langer en om de aandelen terug te kopen. Tijdens een dergelijke opschorting zijn de aandelen illiquide.

5. Wisselkoersrisico

Het wisselrisico hangt af van het valuta van de door het fonds ingehouden instrumenten en, in voorkomend geval, het afdekkingsbeleid van de fondsbeheerder. Het risico is onbestaande als de bevek enkel belegd is in euro (op voorwaarde dat euro de munteenheid van de belegger is), hoog als de bevek belegt in volatiele munten, zonder dekking van de wisselkoersrisico's.

6. Renterisico

Het renterisico hangt af van het valuta van de door het fonds ingehouden instrumenten en, in voorkomend geval, het afdekkingsbeleid van de fondsbeheerder. Algemeen heeft een renteverhoging een negatieve impact op de koers van de aandelen of van de beleggingsfondsaandelen die obligaties houdt.

7. Koersschommelingsrisico

De koersschommeling van de aandelen of beleggingsfondsaandelen worden bepaald door de algemene evolutie van de beurs en van de andere financiële markten waar de bevek belegt. Een fonds belegd in aandelen zal een hogere volatiliteit hebben ten opzichte van een fonds belegd in obligaties. Langs dezelfde lijnen, zal een fonds belegd in kleine kapitalisaties, in bedrijven in opkomende landen of in zeer cyclische economische sectoren een hogere volatiliteit hebben ten opzichte van een fonds belegd in een portefeuille van globale aandelen van grote bedrijven.

8. Risico van gebrek aan inkomsten

Kapitalisatiebeveks keren geen dividenden uit.

De belegger dient informatie over de specifieke risico's van ieder fonds in te winnen door de prospectus van het fonds te bestuderen.

E. Opties

Opties zijn afgeleide instrumenten waarvan de waarde gebaseerd is op de ontwikkeling van onderliggende waarde. De partij die een optie koopt, heeft recht de onderliggende waarde te kopen ('call') of te verkopen ('put') op een bepaalde vervaldag of gedurende een bepaalde periode tegen een bepaalde basisprijs, één en ander tegen betaling van een premie aan de tegenpartij, de verkoper van de optie.

Kenmerken

- Looptijd: de looptijd van een optie is de periode vanaf de datum van het schrijven tot aan de vervaldag van het optierecht
- Verband tussen de optie en de onderliggende waarde: dit verband brengt het aantal eenheden van de onderliggende waarde tot uitdrukking, dat de optiehouder kan kopen (Call) of verkopen (Put) door het uitoefenen van zijn optierecht
- Basisprijs: de basisprijs staat gelijk met de van tevoren overeengekomen prijs waartegen de optiehouder de onderliggende waarde bij het uitoefenen van zijn optierecht kan kopen of verkopen
- Hefboomeffect : iedere prijschommeling van de onderliggende waarde veroorzaakt in principe een verhoudingsgewijs hogere prijsverandering van de optierechtprijs
- Aankoop van een Call of een Put: de koper van een Calloptie hoopt dat de prijs van een onderliggende waarde tijdens de looptijd van de optie stijgt, hetgeen een verhoging van de waarde van zijn optierecht ten gevolg heeft. De koper van een Putoptie daarentegen maakt winst als de prijs van een onderliggende waarde daalt.
- Verkoop van een Call of een Put: de verkoper van een Calloptie rekent op een daling van de onderliggende waarde, terwijl de verkoper van een Put winst maakt als de onderliggende waarde stijgt.

Risico's

1. Koersrisico's

Opties worden op de beurs of buiten de beurs om verhandeld en zijn onderworpen aan de wet van vraag en aanbod. Een belangrijke factor bij het vaststellen van de optiekoers is de kennis of er een volgende liquide markt voor de optie in kwestie bestaat en hoe de echte of verwachte koers van de onderliggende waarde zich gaat ontwikkelen. Een Calloptie verliest in waarde als de onderliggende waarde daalt, terwijl het tegendeel waar is voor een Putoptie. De koers van een optie wordt niet alleen door koersschommelingen van onderliggende waarde bepaald, maar eveneens door een serie andere factoren die de prijs bepalen zoals bijvoorbeeld de looptijd van een optie of de frequentie en de intensiteit van de koersschommelingen van de onderliggende waarde.

Het risico van een waardevermindering van een optie kan dus bestaan zelfs als de koers van de onderliggende waarde hetzelfde blijft.

2. Risico's die aan het hefboomeffect verbonden zijn

Het hefboomeffect van de optie reageert in principe meer dan evenredig op koersschommelingen van de onderliggende waarde en biedt dus tijdens de looptijd hogere kansen op winst, maar eveneens hogere risico's tot verlies. Het aan de koop van een optie verbonden risico neemt toe met de grootte van het hefboomeffect van de optie.

3. Aankoop van een optie

De aankoop van een optie is een in hoge mate volatiele belegging en de waarschijnlijkheid dat de optie zonder enige waarde afloopt is zeer hoog. In dit geval heeft de belegger het totale bedrag dat hij voor het kopen van de premieaankoop heeft aangewend plus de commissie verloren. Na de aankoop van een optie, kan de belegger zijn positie tot aan de vervaldag handhaven of een tegenovergestelde transactie uitvoeren, of in geval van optie van het Amerikaanse type, de optie uitoefenen vóór de vervaldag.

Het uitoefenen van een optie kan contante betaling van het verschil betekenen of de aankoop of levering van de onderliggende waarde.

Als het voorwerp van de optie een Futures contract is, betekent de uitoefening het innemen van een positie in Futures en het aanvaarden van de daaraan verbonden verplichtingen met betrekking tot het aanvullen van de waarborgmarges.

4. Verkoop van een optie

De verkoop van een optie brengt in het algemeen een hoger risico met zich mee dan een aankoop. Zelfs als er een vaste prijs voor de optie is verkregen, is het verlies dat voor de verkoper van de optie kan ontstaan potentieel onbeperkt.

Als de marktprijs van de onderliggende waarde op een ongunstige manier schommelt, is de verkoper van de optie verplicht de marges aan te vullen om zijn positie te handhaven. Als de verkochte optie van het Amerikaanse type is, kan de verkoper te allen tijde worden genoodzaakt de transactie contant te betalen of de onderliggende waarde te kopen of te leveren. Dit risico waaraan de verkoper is blootgesteld, kan worden verminderd door het innemen van een positie in de onderliggende waarde (effecten, index of andere) die overeenkomt met degene die aan de verkochte optie verbonden is.

F. Warrants

Kenmerken

Het warrant is een contract dat het recht geeft om een onderliggende waarde te kopen (call warrant) of te verkopen (put warrant) gedurende een bepaalde periode tegen een vooraf vastgestelde prijs uitgegeven door een financiële instelling die de liquiditeit ervan garandeert. Een warrant kan slaan op enigerlei vorm van financieel product: aandeel, obligatie, valuta, beursindex, enz. Een warrant is een recht, geen verplichting. Het contract bepaalt de hoeveelheid effecten die moeten worden ontvangen of overgedragen wanneer het recht wordt uitgeoefend. De uitwisseling gebeurt contant of in de onderliggende waarde.

Risico's

1. Risico qua emittent

Men moet zich vergewissen van de solvabiliteit van de emittent. Het risico is tamelijk klein als de emittent een gecontroleerde instelling is, en alleen als het gaat om gedekte warrants waarvoor de emittent zich de moeite heeft getroost om voorzieningen aan te leggen door te zorgen voor onderliggende waarde, die hij bij de uitoefening misschien zal moeten aanspreken.

2. Liquiditeitsrisico

Dit risico hangt af van het aantal transacties met het warrant.

3. Wisselrisico

Dit risico is onbestaande voor warrants die recht geven op inschrijving op nieuwe aandelen of obligaties in euro.

4. Renterisico

Over het algemeen heeft een stijging van de rentetarieven een negatieve invloed op de evolutie van de aandelenkoersen en onrechtstreeks op de koers van het warrant.

5. Risico inzake koersschommelingen

Het warrant is een speculatief instrument ; over het algemeen is de koers ervan minder vast dan die van zijn onderliggende waarden.

6. Risico van gebrek aan inkomsten Het

warrant geeft geen recht op inkomsten.

7. Kapitaalrisico Er is geen kapitaal dat moet worden terugbetaald.

8. Overige risico's Op het ogenblik dat het warrant wordt uitgeoefend, kunnen de omstandigheden minder gunstig zijn dan bij de uitgifte (intrestvoet van het nieuwe effect die lager is dan de marktrente in geval van een obligatie of lagere aankoop prijs dan de beurskoers in geval van een aandeel). In dat geval kan een warrant zijn volledige waarde verliezen.

G. Gestructureerde producten

Kenmerken

Een gestructureerd product is een gemengd product waarvan de prestatie kan afhangen van één of meer onderliggenden: een aandelenkorf, beursindexen, deviezen, grondstoffen of zelf actieve beheersstrategieën. Gestructureerde producten zijn producten met een looptijd, met of zonder kapitaalwaarborg.

Risico's

1. Insolventierisico De emittent en/of de borg riskeren tijdelijk of definitief insolvent te zijn. Men moet zich vergewissen van hun solvabiliteit. Het risico is vrij gering als de emittent een gecontroleerde instelling is.
2. Liquiditeitsrisico Er bestaat niet noodzakelijk een markt voor gestructureerde producten.
3. Wisselkoersrisico Via een product uitgegeven in euro kunt u beleggen in internationale financiële instrumenten zonder enige impact op wisselkoersschommelingen.
4. Risico van vervroegde aflossing De emittent van een gestructureerde product heeft de mogelijkheid te voorzien in een vervroegd aflossingsrecht in zijn voordeel. Dergelijke vervroegde aflossing kan het verwachte rendementen wijzigen.
5. Specifieke risico's van bepaalde gestructureerde producten

De belegger wordt verzocht in het uitgifteprospectus en de daarmee verband houdende documenten kennis te nemen van de specifieke risico's (renterisico, ...).

H. Forex

Een Forex-transactie duidt één van de drie volgende contracten aan: (i) Een "Spot"-contract is een contract waarin de partijen overeenkomen om binnen een betalingstermijn die overeenkomt met de leveringstermijn een bepaalde hoeveelheid deviezen uit te wisselen ; (ii) Een "Forward Outright"contract is een contract waarin de partijen overeenkomen om binnen een afgesproken termijn, gewoonlijk langer dan twee werkdagen, een bepaalde hoeveelheid deviezen uit te wisselen ; (iii) Een wisselkoersoptiecontract geeft de koper ervan het recht en de verkoper ervan de plicht een vastgesteld bedrag deviezen te kopen of te verkopen tegen een ander devies, tegen een vooraf vastgesteld koers en op (of tot) een overeengekomen datum.

Kenmerken

Deze contracten worden "OTC" of over-the-counter verhandeld.

Risico's:

1. Wisselkoersrisico

Dit risico heeft betrekking op de schommelingen van de deviezen in de loop der tijd. De kans bestaat dat deze waarden snel terugvallen met een aanzienlijk verlies tot gevolg.

2. Renterisico

Dit risico kan het gevolg zijn van de verschillen tussen de rentevoeten van twee deviezen.

3. Kredietrisico

Er is de kans dat één van de betrokken partijen in een Forex-transactie haar schulden niet aflost bij het aangaan van het contract. Dit kan gebeuren wanneer een bank of financiële instelling insolvent is.

4. Landenrisico

Dit risico houdt verband met de regeringen die kunnen tussenkomen op de wisselmarkten om het wegvloeiën van hun devies te beperken. Het “landenrisico” is groter voor “exotische” deviezen dan voor de belangrijkste deviezen die vrij verhandelbaar zijn.

5. Risico van het hefboomeffect

Hier kunnen de beleggingsstrategieën verbonden zijn met hoge risico's. Bijvoorbeeld, door een beroep te doen op hefboomeffecten, kan een geringe marktevolutie al leiden tot belangrijke winst of substantieel verlies. In sommige gevallen kan de volledige belegging verloren gaan.

I. Futures

Een future is een gestandaardiseerd contract dat op een georganiseerde of gereguleerde markt wordt verhandeld en waarbij de cliënt een grondstof of een financieel product (de onderliggende waarde) koopt of verkoopt tegen een prijs die wordt vastgesteld bij het aangaan van het contract. De levering gebeurt echter later op een vooraf vastgestelde datum.

Kenmerken

Deze contracten hebben verschillende kenmerken : de onderliggende waarde kan een grondstof (graan, olie, metaal, enz.) of een financieel product (rentevoet, aandelen, beursindexen) zijn. Het contract houdt een hoeveelheid (voor grondstoffen) of een aantal (financiële producten) in. De noteringswijze is uitgedrukt in procenten of in waarden. De waarde van het contract varieert met de nominale prijsschommeling (“tick”). Het contract bepaalt de looptijd en de afwikkelingswijze (door levering van de onderliggende waarden of in speciën). Dit financiële instrument wordt verhandeld op een georganiseerde markt.

De belegger moet een garantie neerleggen om de vereiste initiële marge samen te stellen. Deze marge dient om het potentiële risico te dekken dat kan voortvloeien uit de transactie. Tijdens de hele duur van het contract wordt periodiek een bijkomende marge vastgesteld en vereist vanwege de belegger. Deze bijkomende marge vertegenwoordigt de boekhoudkundige winst of het boekhoudkundige verlies ten gevolge van de wijziging van de contractuele waarde of van de onderliggende waarde. Zij kan eenvoudig zijn van de initiële marge. De wijze waarop de bijkomende marge wordt berekend tijdens de duur van het contract of bij afwikkeling hangt af van de beursregels en de contractuele specificaties van elk geval.

Risico's

1. Risico van hefboomeffect

Als de markt zich niet beweegt volgens de verwachtingen van de belegger, kan het hefboomeffect in diens nadeel spelen. Het verlies kan zeer groot zijn (in theorie onbeperkt).

2. Risico op verlies

Voor een termijn aankoop is het verlies beperkt tot het bedrag van de aankoop als het effect daalt. Daarentegen, in het geval van een ongedekte termijnverkoop, d.w.z. zonder het effect in portefeuille te hebben, is er geen theoretische limiet aan het mogelijke verlies: als het verkochte ongedekte effect sterkt stijgt, kan het verlies zeer groot zijn omdat de verkoper, om zijn verplichting te kunnen nakomen, het verkochte effect zeer duur zal moeten inkopen.

3. Tegenpartijrisico

Omdat de tegenpartij niet gekend is, bestaat reeds het risico dat de tegenpartij haar verplichtingen niet nakomt.

4. Wisselkoersrisico

Het wisselkoersrisico kan hoog zijn in het geval van volatiele deviezen, maar is onbestaande voor contracten in euro.

5. Koersschommelingsrisico

De Futuresmarkt is een uiterst liquide markt en er worden dus veel Futures verhandeld op die markten, wat de volatiliteit van de onderliggende waarden verhoogt.

6. Gebrek aan inkomsten

Een Future geeft geen recht op inkomsten.